

19. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки : Закон України від 11 лип. 2001 р. № 2623-III (в редакції Закону № 2519-VI від 9 верес. 2010 р.) // Відом. Верхов. Ради України. - 2011. - № 4. - Ст. 23.

20. Про затвердження Положення про Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України : Указ Президента України від 8 квітня 2011 р. № 37 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/13416.html>

21. Питання управління державною службою в Україні : Указ Президента України від 18 лип. 2011 р. № 769 // Уряд. кур'єр. - 2011. - 23 лип. - № 133.

22. Типовий профіль професійної компетентності посади керівника апарату та мінімальні вимоги до рівня професійної компетентності осіб, які претендують на зайняття цієї посади : Наказ Нацдержслужби України від 16 трав. 2012 р. № 91 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://nads.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=583766&cat_id=581194

УДК 351.77: 378.048.2: 378.225

Григорович Л.С.,

кандидат філософських наук,
народний депутат України

Рожкова І.В.,

доктор наук з державного управління, доцент,
завідувач кафедри управління охороною
суспільного здоров'я НАДУ

Радиш Я.Ф.,

доктор наук з державного управління,
професор, професор кафедри управління охороною
суспільного здоров'я НАДУ

Васюк Н.О.,

аспірант НАДУ

Стан підготовки керівних і науково-педагогічних кадрів для охорони здоров'я України в Національній академії державного управління при Президентові України

У статті висвітлюється стан підготовки керівних і науково-педагогічних кадрів для охорони здоров'я в Національній академії державного управління при Президентові України.

Ключові слова: державне управління у сфері охорони здоров'я, керівні кадри охорони здоров'я, науково-педагогічні кадри, дисертаційні дослідження.

Григорович Л.С., Рожкова І.В., Радиш Я.Ф., Васюк Н.О. Состояние подготовки руководящих и научно-педагогических кадров для здравоохранения Украины в Национальной академии государственного управления при Президенте Украины

В статье проанализировано состояние подготовки руководителей и научно-педагогических кадров для здравоохранения в Национальной академии государственного управления при Президенте Украины.

Ключевые слова: государственное управление в сфере здравоохранения, руководящие кадры здравоохранения, научно-педагогические кадры, диссертационные исследования.

Grigoryovych L.S., Rozhkova I.V., Radysh J.F., Vasiuk N.O. Condition of teacher leadership, faculty and staff for Health of Ukraine the National Academy of Public Administration the President of Ukraine

The paper analyzes the state of training of managers and of the teaching staff for health care in the National Academy of Public Administration the President of Ukraine.

Key words: public administration in the health sector, the cadres of health, scientific and pedagogical staff, dissertation research.

Постановка проблеми. Аналіз літературних джерел українських авторів, в яких досліджуються різні аспекти кадрового забезпечення сфери охорони здоров'я, свідчить про недоліки в реалізації державної кадрової політики у цій галузі та підтверджує надзвичайно застарілу управлінську логістику, яка не в змозі забезпечити її подальший розвиток, структурно-функціональні зміни й модернізацію принципів фінансування, осучаснення соціально-економічної і гуманітарної ролі системи охорони здоров'я [2; 4].

Аналіз останніх публікацій. Вагомий внесок у розробку теоретичних та методологічних аспектів розвитку державного управління системою охорони здоров'я та в дослідження особливостей кадрової політики і професійної підготовки керівних кадрів для здоров'я охоронної галузі здійснюють М.М.Білинська, Ю.В.Вороненко, Л.І.Жаліло, Д.В.Карамішев, Н.П.Кризина, О.І.Мартинюк, І.М.Солоненко та інші науковці.

Серед *невирішених складових загальної проблеми* сьогодні є питання удосконалення системи підготовки нової генерації управлінців у сфері охорони здоров'я.

Саме тому *метою* даної статті є висвітлення стану підготовки керівних і науково-педагогічних кадрів для охорони здоров'я в Національній академії державного управління при Президентові України.

Виклад основного матеріалу. В Україні підготовка керівних кадрів для системи охорони здоров'я за галузевим стандартом вищої освіти здійснюється в Національній академії державного управління при Президентові України (НАДУ) на кафедрі управління охороною суспільного здоров'я в рамках галузі знань "Державне управління" за спеціальністю "Державне управління у сфері охорони здоров'я" (розробники стандарту: О.Ю.Оболенський, І.М.Солоненко, Л.І.Жаліло, О.І.Мартинюк, Я.Ф.Радиш, І.В.Рожкова, Н.Д.Солоненко, В.М.Сороко, М.О.Присенко).

Здійснений нами аналіз свідчить, що впродовж 1996-2012 рр. на кафедрі управління охороною суспільного здоров'я для здоров'я охоронної сфери підготовлено 207 осіб (рис. 1), що становить 3,63% від загальної кількості випускників НАДУ (рис. 2).

Серед випускників кафедри є керівники сфери охорони здоров'я - це державні службовці та посадові особи місцевого самоврядування, серед яких заступники Міністра охорони здоров'я України, керівники військово-медичної служби силових міністерств, керівники управлінь охорони здоров'я місцевих державних адміністрацій та інші спеціалісти; науково-педагогічні кадри; не державні службовці; лікарі; провізори тощо (рис. 3, 4).

Порівнюючи якісний склад випускників кафедри управління охороною суспільного здоров'я НАДУ за період з 1996 по 2012 р. до вступу та після її закінчення, можна зробити висновок, що серед них існує тенденція до збільшення кількості керівних кадрів сфери охорони здоров'я (не державних службовців), державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування та науково-педагогічних кадрів. Тим часом зменшилась кількість лікарів та інших медичних кадрів.

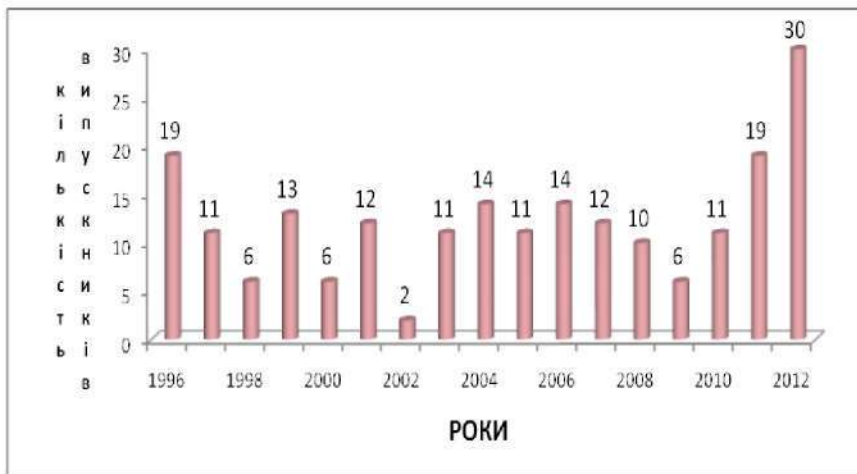

Рис. 1. Кількість випускників для системи охорони здоров'я, підготовлених у НАДУ з 1996 по 2012 р.

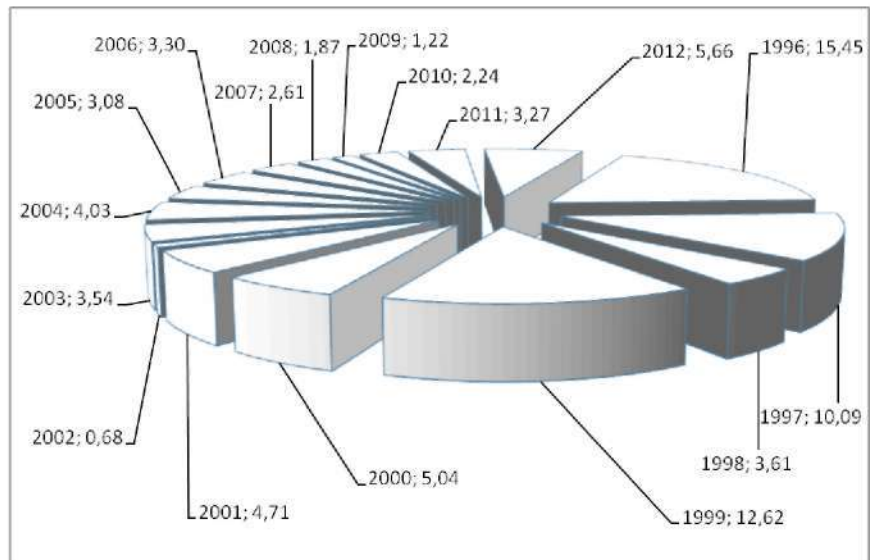

Рис. 2. Кількість випускників для системи охорони здоров'я, підготовлених у НАДУ від загальної кількості (1996-2012 рр.) у%

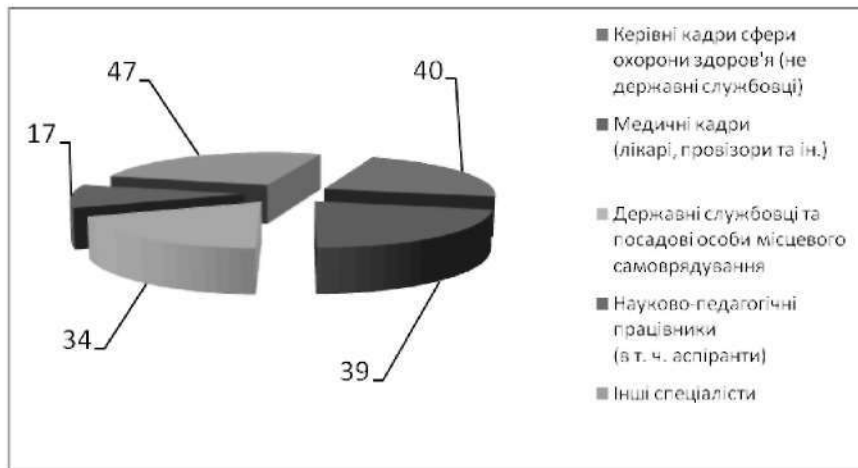

Рис. 3. Якісний склад випускників у сфері охорони здоров'я за період з 1996 по 2012 рр. до вступу в НАДУ (кількість осіб)

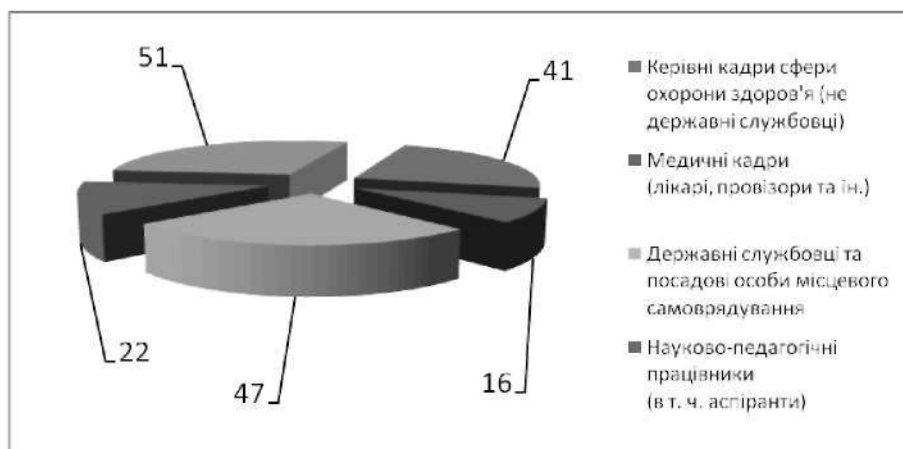

Рис. 4. Якісний склад випускників у сфері охорони здоров'я за період з 1996 по 2012 рр. після закінчення НАДУ (кількість осіб)

Системний аналіз літературних джерел за темою дослідження та власний практичний досвід авторів статті свідчать про те, що удосконаленню системи підготовки керівних кадрів для здравооохоронної галузі сприятиме використання модернізованого в сучасних умовах компетентнісного підходу. А це, у свою чергу, вимагає визначення ключових компетенцій як загальних (які стосуються державного управління), так і специфічних (притаманних сфері охорони здоров'я) [1].

За період з 1998 р. по 2012 р. на кафедрі управління охороною суспільного здоров'я НАДУ підготовлено і успішно захищено 8 докторських (рис. 5) та 27 кандидатських дисертацій (рис. 6), предметом дослідження яких були різні аспекти державного управління охороною здоров'я.

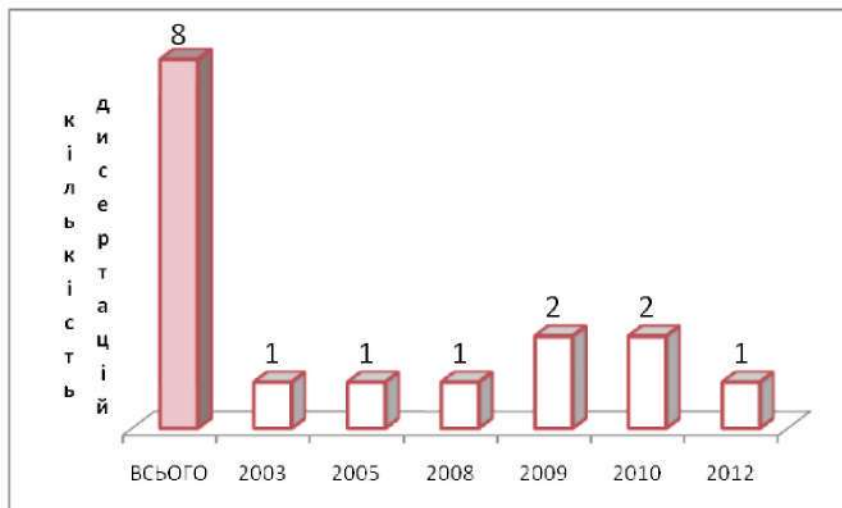

Рис. 5. Кількість захищених докторських дисертацій із державного управління охороною здоров'я з 2003 по 2012 р.

У контексті викладеного вище слід наголосити на тому, що Україна стала першою серед країн пострадянського простору, де була запроваджена нова галузь науки - державне управління, покликане забезпечити супровід економічних, соціальних та політичних реформ у процесі розбудови молодшої незалежної держави.

Як свідчать результати дослідження, найбільший інтерес для дослідників - здобувачів кафедри управління охороною суспільного здоров'я НАДУ становлять різні аспекти державної політики в галузі охорони здоров'я, найменше дисертацій захищено з питань медичної освіти та підготовки кадрів (див. таблицю) [3].

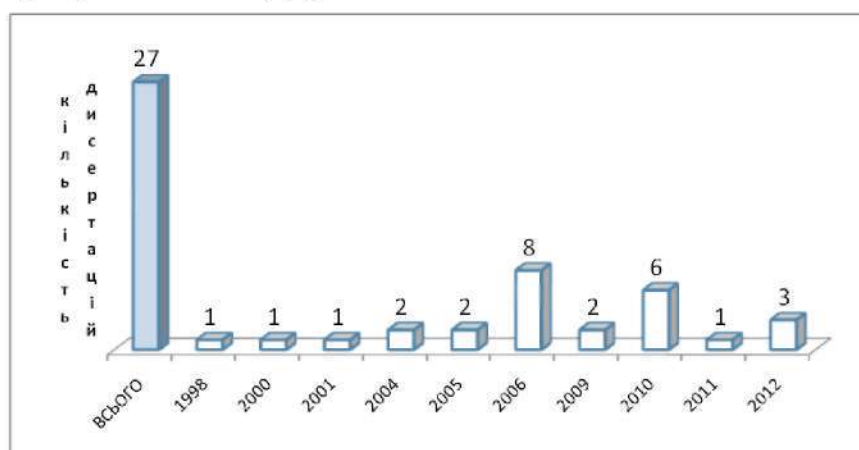

Рис. 6. Кількість захищених кандидатських дисертацій із державного управління охороною здоров'я з 1998 по 2012 р.

На сьогодні на кафедрі триває робота над п'ятьма докторськими та 17 кандидатськими дисертаціями.

Таким чином, основні висновки проведеного дослідження полягають у тому, що:

- навчання в магістратурі, аспірантурі та докторантурі НАДУ керівних кадрів сфери охорони здоров'я посідає особливе місце в їх професійній діяльності;
- встановлено, що підготовка керівних кадрів за спеціальністю "Державне управління у сфері охорони здоров'я" надає можливість випускникам отримати ключові компетенції (знання, вміння і навички менеджерів майбутнього) відповідно до дисциплін, які викладаються на кафедрі управління суспільного здоров'я;
- сьогодні випускники академії репрезентують нову генерацію фахівців державного управління. Сучасні знання та вміння, отримані під час навчання, є необхідними для утвердження реальної демократії, соціальної справедливості, забезпечення прав і свобод людини, сталого розвитку на основі світових та європейських стандартів.

**Кількість дисертацій, захищених за науковим напрямом
"Державне управління охороною здоров'я" на кафедрі
управління охороною суспільного здоров'я впродовж 1998-2012 рр.**

Предмет дослідження	Захищено докторських дисертацій	% від загальної кількості	Захищено кандидатських дисертацій	% від загальної кількості
Державна політика в галузі охорони здоров'я	5	62,5	6	22,2
Медична допомога, ПМСД та медичні послуги	1	12,5	3	11,1
Медицина катастроф та відомча медицина	1	12,5	3	11,1
Економіка, інноваційні процеси та медичне страхування			4	14,8
Реформування медичної галузі			4	14,9
Медичне право, біоетика				
Забезпечення лікарськими засобами			2	7,4
Стоматологічна та приватна медична діяльність			3	11,1
Медична освіта та підготовка управлінських кадрів	1	12,5	1	3,7
Санаторно-курортне забезпечення			1	3,7
Усього	8	100,0	27	100,0

Подальші дослідження у даному напрямі мають стосуватися розробки практичних рекомендацій стосовно оновлення та вдосконалення змісту професійного навчання керівних кадрів у сфері охорони здоров'я з метою наближення його (змісту навчання) до змісту професійної діяльності цієї категорії управлінців.

Список використаних джерел

1. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / за заг. ред. О. В. Овчарук. - К. : К.І.С., 2004. - 112 с.
2. Програма економічних реформ на 2010-2014 роки "Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава" [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/signal/0004100.pdf>
3. Радіш Я. Ф. Теоретичні проблеми державного управління системою охорони здоров'я в дисертаційних дослідженнях українських науковців: дванадцять років пошуків і здобутків (1998-2010 рр.) / Я. Ф. Радіш // Держава та регіони. - 2010. - № 4. - С. 177-189.
4. Про схвалення Стратегії державної кадрової політики на 2012-2020 роки : Указ Президента України від 1 лют. 2012 р. № 45/2012 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/45/2012>